

Referat fra møde i udvalget for Gødning m.m.

Torsdag den 14. november 2019 kl. 10-13.30.

Deltagere

Peter Sørensen (PS) fra Århus Universitet, Anders Ravn-Nielsen (ARN) fra DLG, Steffen Halmø fra DLG (overtager ARNs plads), Emil Dalsgaard Hansen (EDH) fra DAKOFO, Johanne Lindberg (JL) fra Pindstrup Mosebrug, Anita Buch Jensen (ABJ) fra DLA Agro, Leif Knudsen (LK) fra SEGES, Jens Søndergaard (JS) fra Foreningen af Danske Jordbrugskalkværker, Erik E. Olesen (EO) fra Genanvend Biomasse

Afbud

Anne Krogh Larsen fra Dansk Gartneri

Deltagere fra LBST

Tina Bagge Bonnichsen, Jette Bøjskov, Michelle Sunding, Mette Skade, Katrine Kjær Suurballe

Referat

Velkomst intro af Gødningsudvalget, ny formand samt LBST deltagere

Bordet rundt med kort præsentation af alle deltagere, samt præsentation af LBSTs enhed Jordbrugskontrol, hvor handelsgødningsområdet nu er organiseret i Team Kvælstof.

Steffen Halmø deltog som gæst og skal igennem godkendelsesprocedure, hvor DI indstiller 2 kandidater – en mandlig og en kvindelig, hvorefter LBST udvælger det endelig udvalgsmedlem.

1. Præsentation af den nye gødningsudvalgsformand

Udvalget har fået ny formand, Peter Sørensen. Peter er seniorforsker hos Århus Universitet og arbejder i øjeblikket, blandt andet, med Nitratudvaskningsmodellen.

2. Godkendelse af dagsorden.

Følgende punkter blev tilføjet på dagsordenen:

- Anmeldelse i Gødningsdatabasen. Diskussion om anmeldelsesansvaret og opsætning af gødninger.
- Kontrol af flydende gødninger i gødningskontrollen samt statistik for salg af handelsgødninger.

3. Opsummering siden sidste års møde.

LBST: Handelsgødningsområdet i LBST har haft personaleændringer. Ultimo april stoppede medarbejderen på handelsgødningsområdet, hvorefter der blev søgt kompetenceoverdragelse til flere i teamet. Først pr. 1. november 2019 er der blevet fastansat ny medarbejder til området. Tidligere lå al viden på få hænder, men vi har nu delt opgaverne i teamet, så området bliver mere robust.

Hen over sommeren har personaleændring betydet, at kun akutte opgaver på området er behandlet. Ud over ændringerne i LBST, er analysearbejdet til gødningskontrollen i FVST flyttet til Ringsted fra Århus, hvor der også er kommet nye medarbejdere på opgaven.

I sommers var der rigsrevision på gødningsregnskabskontrol, der finder sted i Jordbrugskontrol.

Fra sidste referat

Statistik over solgte mængder

Blandt andet grundet det ikke-afholdte underudvalgsmøde er der ikke arbejdet med statistikken. DLG nævner, at der blev afholdt et telefonmøde med den tidligere medarbejder, men at der ellers ikke har været indkaldt efterfølgende.

Gødningsdatabasen

Der spørges ind til, hvornår det forventes, at Gødningsdatabasen kan bruges af erhvervet samt en vejledning til brug.

4. Gødningskontrol 2019

Offentliggørelse af rapporten for 2018, der udkom i juni gav anledning til kritik. Kritikken blev taget til efterretning og ny version lagt op efter undersøgelse af de aktuelle sager.

Erhvervet efterlyser rapporten for kontrollen 2019.

LK: Analyserapporterne skal følge den tidligere aftalte offentliggørelsesplan. Der kunne ses på tidligere aftaler fra for 3 år siden. Vi har fået alle prøverne samlet i år og ikke i to "batches", som ellers har været aftalen. Der skal følges op på, at aftalen om delrapport 1 og 2 overholdes fremadrettet.

Kort præsentation af hvor langt LBST er i behandling af hørings svar fra gødningskontrollen. Processen har været præget af nye medarbejdere både i LBST og ved FVST samt forsinkede hørings svar. Et forsigtigt skøn er, at statistikken er klar i første kvartal 2020.

Erhvervet ønsker at modtage en afgørelse på deres hørings svar, inden kontrolrapporten udkommer og at rapporten foreligger inden næste års gødning er indkøbt, dvs. sidst på året. Derudover bør høringsprocessen være kort, og det skal være klart fra høringsbrevet, at indsendes der ikke et hørings svar, anvendes analyseresultaterne til offentliggørelse.

ARN: Der er stadig et problem med flydende gødninger, da der er uenighed i analysemetoden. Der er to godkendte metoder, der kan anvendes til analyse af flydende gødninger. Det skal afklares om metoden, der anvendes af FVST med fordel kan erstattes med den anden metode, når der ikke er ureaktivstof i gødningen. Det skal undersøges sammen med FVST, der også har historik på opgaven.

Også problemer med analyseresultater på kalk, jordforbedringsmidler og voksemedier. Spørgsmål til om prøverne opbevares korrekt, inden der prøvetages og at der ikke altid prøvetages på de korrekte parametre. LBST forhører sig hos FVST, og tilretter i aftalerne om nødvendigt.

5. Gødningskontrol 2020

ARN: distribution af gødning har ændret sig. Der leveres direkte ud til landmændene. Derfor skal nogle af kontrollerne foretages hos landmændene for, at der ikke kun prøvetages af de samme gødninger i hver kontrol.

Det aftales, at der skal afholdes et underudvalgsmøde i januar 2020 sammen med de fysiske kontrollører, hvor der kan tales om prøveudtagning.

6. Underudvalgsmøder

Følgende tre underudvalgsmøder og medlemmer til disse blev besluttet. Underudvalgsmøderne skal finde sted i januar og præferabelt samme dag, så medlemmer, der gerne vil deltage i mere end et, får mulighed for det.

Gødning, herunder 2 forskellige emner		Kalk og jordforbedringsmidler
Kontrollen	Statistikker	Generelt
Steffen Halmø	Steffen Halmø	Johanne
Emil	Emil	Jens
Leif Knudsen	Leif Knudsen	Erik
Anita	Anita	
	Peter AU	
LBST	LBST	LBST

7. Gebyrbetaling

LBST: kort præsentation af status på erklæringsblanketter over solgte mængder, der er grundlag for statistikkerne 16/17 og 17/18. Der er udsendt to erklæringsblanketter i år for 16/17 og 17/18. Det samme vil ske næste år – dog med lidt større tidsrum for, at vi er ajourførte. Problematisk at der er en god håndfuld, der ikke indsender på trods af gentagne rykkere. Det er et problem, som vi håber, erhvervet vil hjælpe med at støtte op om.

Erhvervet foreslår, at der sanktioneres, når der ikke indsendes erklæringsblanketter for at komme problematikken til livs. Det nævnes også, at der fremadrettet vil blive opkrævet på baggrund af et skøn over solgte mængder, når en virksomhed ikke indsender en udfyldt erklæringsblanket.

Der spørges ind til gebyrstruktur. Der var en god proces og gebyrerne står i BEK 567 fra 2018.

Gebyrstørrelse vurderes årligt i samarbejde med LBST's økonomiafdeling.

Der udtrykkes kritik over, at statistikken udkommer så sent, da den har tabt værdi, når den er så forsinket. Derudover bør LBST koble forskellige databaser, så der kan udtrækkes oplysninger om flere næringsstoffer end N og P. Det er bedre at få N og P korrekt og til tiden, fremfor noget med alle næringsstoffer. Erhvervet ser dog også gerne at alle næringsstofferne kommer med i statistikken.

Der er et behov for at nedsætte et underudvalg og få IT med, så muligheder kan afklares.

ARN: Statistikken kan evt. synliggøre salg, forbrug og lager hos jordbrugerne.

Der spørges, om tallene fra statistikken verificeres, inden statistikken offentliggøres og det foreslås at lave en høring på ca. 8 dage hos nogle af udvalgets medlemmer inden udgivelse.

8. Ny EU gødningsforordning

Den nye EU-gødningsforordning blev vedtaget i juni 2019, men træder først i kraft den 16. juli 2022. LBST er i gang med en proces, hvor der ift. den nye gødningsforordning kigges på om gødningsloven og tilhørende bekendtgørelser skal revideres.

LBST har været til møde med Kommissionen vedr. implementeringen af den nye gødningsforordning. Kommissionen arbejder stadig på at vejlede medlemsstaterne om forordningens implementering og særligt ift. de bestemmelser, som træder i kraft før juli 2022. Bl.a. skal medlemsstaterne udpege et overensstemmelsesvurderingsorgan, som skal overvåge og kontrollere godkendelsen af gødningsprodukter samt sikre, at betingelserne i den nye EU-gødningsforordning er overholdt. Bestemmelserne i kapitel IV i forordningen som vedrører overensstemmelsesvurderingsorganet og notifikation træder i kraft den 16. april 2020. LBST er i proces med udpegelsen af et nationalt overensstemmelsesvurderingsorgan.

Kommissionen har udarbejdet dokumenter med "ofte stillede spørgsmål", men svarene er relativt overordnede og med fokus på fortolkning. Svarene er ikke så handlingsorienterede.

Kommissionen er i gang med at se på standarder, der skal understøtte implementeringen af den nye EU-gødningsforordning. Meget af dette arbejde udføres i praksis af European Committee for Standardization (CEN). CEN skal bl.a. se på harmoniserede testmetoder, hvor mange bestemmelser dog allerede er fastsat i forordningen. CEN har fået deadline for at udarbejde tekniske specifikationer til april 2022 og deadline for at udarbejde harmoniserede standarder til april 2024.

Kommissionen er i den nye gødningsforordning forpligtet til at udarbejde en vejledning om mærkning. Der er nedsat en Task Force med producenter, hvor Fertilizers Europe er formand. Det forventes, at Kommissionen vil overtage det samlede input fra interessenterne i løbet af foråret med henblik på at udarbejde en samlet vejledning i løbet af sommeren. Medlemsstater kan sende bemærkninger til Kommissionen frem til den 6. december. Kommissionen har bl.a. spurgt til, hvilket sprog der foretrækkes på produkterne. Udvalget ønsker sproget dansk på produkterne. LK: vil gerne have det sendt rundt i udvalget, når der er mulighed for at give kommentarer på mærkningskravet. LBST: det er uklart, hvor meget medlemsstaterne vil blive inddraget i det fremadrettede arbejde. Danske interessenter kan med fordel tage kontakt til Fertilizer Europe.

Herefter blev den nye forordning diskuteret ift. bl.a. Cadmium.

DK har stemt nej til forordningen pga. grænseværdien for Cadmium.

EDH: Der er endnu ikke et harmoniseret krav i EU. Der er blevet vedtaget en overgangsordning, hvor DK fortsat kan kontrollere for Cadmium på nationale gødninger efter DK's lavere Cadmium grænseværdi. ARN: der er afledte konsekvenser ift. at kunne fremskaffe varer til produkterne i DK.

9. Næste møde

Det årlige møde i udvalget flyttes til november, da tidspunktet passer bedre end i oktober.

10. Eventuelt

Anmeldelser af gødninger

Det tager for lang tid at få en ny gødning anmeldt til salg nu. Der efterspørges en vejledning, der overskueliggør krav til nye gødninger. Derudover er der opstået forvirring omkring hvornår en anmeldelse er fyldestgørende. Det skal undersøges i LBST, hvordan processen kan blive lettere og hurtigere.

Der kan ofte ikke medsendes et analysebevis af en ny gødning, da gødningen ofte ikke er produceret når den skal anmeldes til salg. Gødningen produceres først senere og der foreligger ofte kun en indholdsgaranti fra producenten.

Anmeldelsesansvar

Hvem er produktansvarlig, når gødningen opsækkes. Dette skal undersøges nærmere.

Jordforbedringsmidler

Ønske om at få klart defineret hvornår et produkt er et jordforbedringsmiddel og hvornår det er en gødning. Den nye EU gødningsforordning kan måske bidrage til afhjælpning af denne problematik.